

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Diuersis officiis & apparitoribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96119](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96119)

si sitatum obsequio aggregatus, cogi poterit tam ipse, quam eius pater ad filium alium curie deputandum, qui se ob privilegium patris excusare volebat. curie deseruire ostendendo quomodo in patris privilegium successit, hoc dicit.

LEX IIII.

Apparitor. Apparitor criminofus susciens est citandus, qd nisi venierit intra talem diem, feretur contra ipsum sententia condemnatoria, et ipso non comparente, condemnabitur. h. d. Et not. quod licet sententia non valeat, si in criminali processu ratur contra absentem, ubi est pena relegationis. l. absentem. ff. de pe. tamen contra officialem ferri potest, vel l. ne vii. ff. de pen. Et not. etiam gloss. hic positam ad modum citandi, cum debet ferri sententia contra absentem, quia debet fieri cominatio, quod nisi citatus intra talem terminum veniat feretur sententia condemnatoria contra eum. Non ergo sufficit ipsum citari simpliciter ad sententiam audiendam, sed qd veniat, alias sententia feretur contra eum, quod not. Et idem credo in civilibus ubi licet non edictum potest ferri sententia, ut si pars est absens quod debet fieri comminatio modo predicto, alias non.

ADDITIONES.

a ALEX. Apparitor dicitur nuncius. l. cum clericis. ad fin. de epis. et cler. et in auth. de test. in §. si vero ignoti. et Rom. in not. l. vi. in litera. c. ubi contumax quis non dicitur, nisi precedente contumacia.

b ALEX. Bald. voluit contra in l. consentaneum. §. quomodo et quando in. Adde quod Alb. not. Bartol. in l. aut. qui aliter. in princ. quod vi aut clam. Quid si quis fuit citatus ad audientiam voluntatem iudicis, an sententia diffinitiva valeat? do. de Rota, quod non in decisionibus suis, decisio. ccc. lxxvi. Et potest esse ratio, quia citatio talis dicitur incerta cum voluntas iudicis possit esse in alio quam in sententia. l. vbi cuncte. de interro. actio. arbitros tamen qd si talis citatio non tendebat ad aliud, nisi ad sententiam audiendam, quod talis sententia teneret, iuxta cle. sepe. de ver. sign. l. l. Titius. de libe. et posth. et l. certum. ff. si. cer. peta. Et hoc videtur fuisse de mente Bal. in l. consentaneum. quo. et quans do iud. Adde gl. in c. contumaciam. in gl. pe. de here. et ibiymo. et Ananiam in c. ad petitione. de accu. Roma. in litera. f. no. lxxvi.

LEX VII.

Ordinariorum. Apparitores quorumcunque iudicium non possunt scribi in numero militum aliquorum, aut contentione alicuius stipendij relaxari, priusquam primipilariis nem reddiderint, nec etiam petere ut quieti donentur. Item solutus militia ob delictum non ob quietem accipiet, et bona talis delinquentis illi militiae relinquuntur. h. d.

LEX IX.

Reillyricum. In Illyrico centum apparitores singulis iudicibus obsecundat, et non ultra, ad que obsequia non deputa buntur iniqui, sed illi tantum, qui solitudines debitas epequuntur. h. d.

LEX X.

Uicunque. Ad officium emendi chartas, vel tabulas, ubi acta publica primipilis describitur, nullus deputabitur, nisi prius suum nomen in matricula scribi fecerit, hoc dicit.

LEX XI.

Quis ex grege. Exemptus e grege cohortalis vel cohortis propter crimen, si voluerit ad pristinum sacramentum repedare, allegare debet et ostendere principis oraculum ex certa scientia concessum, hoc dicit. Et not. hic de verbo repedare, nam idem significat quod a capite incipere, hoc dicit.

LEX XII.

Cohortalis. Apparitor cohortalis vel cohortis vel cohorti obnoxius et eorum filii, nulla temporis prescriptione obstante, ad aliam militiam conuolantes retrahi possunt ad propriam conditionem quod etiam in omnibus deputatis alieni negotiationi, vel ergasterijs obseruandum est, ut non possint ad aliqua prouincialium officia conuolare, hoc dicit.

LEX XIII.

Nullum. Nullus primipilaris vel cohortalis ad actionem principis, et statim restituendus est curie ciuitatis unde orlandus est, hoc dicit.

LEX XIII.

Uisquis. Obligatus cohortis, etiam ex privilegio principis concessio, motu proprio ad dignitatem aliam non aspirabit, et carebit effectu priuilegij.

legi. et commodum cohortalis militie non habebit. h. d. Et not. casum singularem in quo privilegium principis concessum motu proprio nullius est momenti, regulariter contra, ut in e. si motu proprio. extra de preben. lib. vi. Et hic est casus expressus quod si statutum dicat quod habens unum officium non debeat aliud accipere quod si accipiat, ille, qui sic acciperit, careat officio ecclesie, et eius effectu, et etiam puniatur in hoc quod non debebit habere stipendium primi officij, nec eius privilegium.

De diuer. offi. et appar. iudi. &c. Rubr. LIX.

LEX I.

Quando. Adstrictus chartarum officio vel publicis rationibus, si ad militiam conuolauerit ad primi officij reuocatur, et in locum talis relecti substituitur alius, quem merita dignum faciat, hoc dicit.

LEX II.

Nullus. Resolatus a militia ad eandem non aspirabit sine licentia principis, et impetrata contrarium per obteptionem, puniatur in quinque libris auri, hoc dicit.

ADDITIONES.

a ALEX. Bald. not. in l. de libertis, et eorum libertis, quod eorum solutus et priuatus doctorum propter delictum, non potest iterato intrando examen redocozari, et per eundem in l. de manu. vindi. ubi dicitur, referendo ultramortuos, quod si comes palatinus creauit tabellionem, qui postea propter delictum fuit priuatus tabellionatus, quod non potest de nouo creati per comitem palatinum. Pro quo facit c. presul. ij. q. iiii.

LEX III.

Nullus. Apparitor prefecti pretorio publice vestitus negotij, non reuocatur ab obsequio ciuitatis unde creatus est, aut in qua larem firmi constituit, pena immittit vacatibus, et ipsis acceptantibus, quod obseruatur in domesticis, et proctoribus in rebus agentibus palatinis et stratoribus, hoc dicit.

LEX V.

Uicunque. Apparitor ob culpam vel negligentiam ad nullam militiam aspirabit contrarium faciens, et pena grauissima iniungetur, h. d.

LEX VI.

In his. Nullus debet fieri proconsul Arie, comes Orientis, prefectus Angustalis, vel eorum vicarius, nisi per sacri scripti probatoziam coe cretur, pena contrafacientibus immittit, h. d.

LEX VII.

Dsplendidioris. Qui militiam inferre, ad maiorem potest accedere, dum tamen faciat proposito honorem adipiscendi, non cupiditate lucri, vel ut possit de licet iam facta occultare, vel habilis in futurum delinqueret, h. d. Et not. quod clausi iustitie multum errat in hoc, quando delicta maiorum celantur.

LEX VIII.

Tros. Duces et apparitores et limitanei castrorum non tñ per hoc derogatur iurisdictioni magistris Thracie vel Illyrici, qui ex consuetudine contra eos iurisdictionem habent, h. d. Et not. ex hac l. q. si statuto caneatur scholarum debere conueniri tñ sub episcopo, et de consuetudine est q. rector etiam cognoscat de his q. per istud statutum non derogatur iurisdictioni rectoris, quam habet ex consuetudine, secus si eam haberet a l. Pro hoc facit qd no. in c. extra de consil. lib. vi. Secundo no. qd consuetudo bat iurisdictionem ordinariam, sicut lex, et hoc not. gl. de emancip. lib. l. et fin.

ADDITIONES.

a Ordinariam, ad qd lata et not. vide Fel. in c. cum contingat. de fo. compe. ver. glo. in verbo consuetudine, et quod ibi dicit in apoff. b ALEX. T. cu pteroz. §. de iud. et ibi gl. et in l. motu. libi doc. et in verbo sequen. in verbo nec ipsa liti. ff. de iurif. omni. iudi. de quo per Jo. an. in c. de offi. ordi. et in c. iiii. de consue. et in c. Romana. circa pan. de fo. compe. in vj. et de excep. in fi. in vj. Facit qd no. in c. cum contingat. de fo. compe. vide tex. et Bart. in l. si. §. de aqua plu. arren. et ibi dicit. et Rom. in litera. c. no. lxxviii.

LEX

LEX

IX.

LEX

II.

Robatorias. Demoziales & agentes in reb. & apparitores pꝛes...

ADDITIO.

Uide secundum do. Lar. in c. j. de vitaz hone. cle. & ter. de peni. dist. j. c. periculose. & quod dicit Bal. in c. j. q. furum. de pace iur. fir. & Jo. And. in c. sicut dignu de homi. z Dominicus in c. si q...

LEX

X.

Ac sanctione. Approbatio facta per principem militis milita...

LEX

I.

Per diuersas. Apparitores vel palatini exactores, per prouinciam vagando inferant prouincialibus molestiam...

ADDITIO.

Per eos. Adde Salicam l. j. in fi. c. de his qui a latro. Ca de Bart. in l. j. familie. ff. de publi. z in l. si post. depositam. s. de assel. dist. post Panoz. in c. j. nu. viij. in apo. ver. officialium. extra de resti. spol. Est tamen debilis cautela ne teneantur quam pos...

Uicunque. Deputatus ad officium. se non intronmittit de officio sui coles...

LEX

III.

Sue. Exactor intra annum debet ostendere quid eregit. & si non eregit. causam denotare. aliter punitur. hoc dicit.

LEX

V.

Ontra. Facienti exactorem ultra modum pos test licite resisti. & si probatur criminosis sus. potest puniri. hoc dicit. Not. officiali facienti ultra modum posse resisti propria auctoritate. concoz. s. de iur. sigl. defensionis facultas. C. ultimo not. hanc legem contra baiulos qui sunt deputati ad pignozandum aliquem. Nam si accipiunt pignora ultra modum debitum. licite potest eis resisti. & debent etiam puniri. quod no.

ADDITIO.

Propria auctoritate. a Ide Lud. Bon. in l. j. ff. de re iud. z Flo. in l. quemadmodum. §. magistratus. ff. ad l. Aqu. z dom. Alexan. de Imol. in l. sed. eximen. si. item si quis eum. z Pau. de Cast. in consi. c. r. vide tamen Pau. de cast. z bar. aliter loquentes in l. vi. de iust. z iur. z Lard. in cle. si. ceterum. de reg. iur. quod potest resisti. quando grauum est irreparabile alias non. z sequitur Dy. in regula. quod quis. in vj.

LEX

VI.

Ancimus. Exactor pꝛefecti pꝛioꝝ antequam exactorem publicorum pecunia ram inceptam compleat. aliam incipere non pot. Si tamen fuerit necessitas. duas exactiones in eadem prouincia simul fecerit das suscipere potest. sed non tres. pena contra facientibus imminente. h. d. Ho. quem ex necessitate posse suscipere duo officia. si mul z semel. sed non tria.

De lucris aduocatorum & concussionem officiorum siue apparitorum. Rub. LXII.

LEX

I.

Quis. Lognoscens se lesam a ducentarijs. centenarijs. vel aduocatis pandat iniuria. vt dicti officiales conuicti puniantur.

De primipilo. Rub. LXIII.

LEX

IIII.

Umer sola. Solus ex causa primipili filius non existens heres patris pot conueniri pro patre. in alijs vero secus. h. d.

ADDITIO.

Not. quod comoda officij debentur post administrationem. q. facit ad no. per Bar. in l. j. s. diuus. vers. quid si sit per electum. de var. z extraoz. cog. z ibi disti post Bar. Alex.

Publice letitia vel consulum nuntiatores vel insinuatores constitutionum. Rub. LXIIII.

LEX

VNICA.

Uicquid nostrorum. Boz rans triumphalia noua Principis sui salarium debet consequi. no autem ab alijs quib. portat aliquid ultra percipiet pena contra facientibus imminente. z etiam officiales. qui pꝛedicta dissimulant puniuntur. h. d. Nota istam legem contra officiales. qui maleficia dissimulatione non puniunt. nam sunt acriter puniendi. vt hic. z s. de deser. l. j. Ad presens hic non habetis alia.

FINIS.

ie non habebit. h. d. Principis concessum mouerit contra. vt in si meta hic est casus expressus quod in officium non debet aliud accepit. careat officio. et in hoc quod non debet in is pꝛiuelegium.

Rubr. LIX.

I.

ricus chartarum officio vel ratiocinis. si ad militiam reuocatur. z in loci talis ita dignum facit. hoc dicit.

II.

militia ad eandem non adntia Principis. z impetris. puniuntur in quinque libris.

O.

s. z eorum liberis. que propter delictum. non p. z per eundem in l. de canos. quod si comes ista propter delictum non est de nono creati per conul. q. iij.

III.

efecti pꝛetorio publici aut etia executionis pꝛo quo ciuitatis unde cauit. pena imminet. vnde dicitur in domestris. z pꝛo s. stratozibus. hoc dicit.

V.

aritos ob culpam vel negli a motus officio per fren dirabit contrarium facit.

VI.

st fieri pꝛocursul. h. d. s. pꝛefer. Angul. s. vel rini pꝛobozam colle bus imminet. h. d.

VII.

is Qui militiam inter rioris gradus pꝛo. e. dum tamen faciat pꝛo itate lucri. vel vt possit in futuruz delinquere. d. rat in hoc. quando delicti

VIII.

itores z limitanei castre sub officioz magistris iudicium magistris. h. d. co tra eos iurisdictione o caneat scholar. d. etudine est q. rectori no derogatur iurisdictione secus si eam habere al. h. lib. vi. Secundo neq. iam. sicut lex. z hoc no.

S.

el. in. cum contingat q. quod ibi disti in ap. l. gl. z in l. mo. c. ibi dicit de iurif. om. in di. de quo confue. z in c. Romana in fi. in vi. Facti q. d. in Bart. in l. j. de equo lxxxvij.

LEX